

Nr 108.

Av herrar **Mannerskantz och Bergh**, i anledning av vissa av Kungl. Maj:t gjorda framställningar om anslag till vägbyggnadsändamål.

I årets statsverksproposition har under punkten 9 i sjätte huvudtiteln departementschefen framlagt förslag till fördelning av de till 210 miljoner kronor beräknade automobilskattemedelsinkomsterna för budgetåret 1948/49. I detta förslag, som i sammanfattande form redogör för den planerade fördelningen av medelsanvisningarna till de i titeln angivna anslagsändamålen, uttalar departementschefen i fråga om bl. a. anslagen till ombyggnad och nyanläggning av bygde- och ödebygdevägar samt till byggande av huvudvägar »att de anslag, å vilka de under innevarande budgetår disponibla medlen — även vid en viss utvidgning av verksamheten — kunna beräknas täcka medelsförbrukningen icke blott under detta utan även under nästa budgetår, skola upptagas allenast med formella belopp, förslagsvis av 100 000 kronor». Departementschefen begär således fullmakt att, sedan de sålunda föreslagna formella beloppen anvisats av riksdagen, efter eget skön få företaga den förnyade avvägningen av dessa medels användning.

Detta förfarande anse vi vara direkt stridande såväl emot tidigare praxis som emot de direktiv, som av riksdagen godkänts i samband med förstatligandet av vägväsendet på landsbygden. Dessa direktiv innebära nämligen bl. a., att riksdagen själv skall få anvisa de olika medlen till de ändamål som därför avses. I andra särskilda utskottets utlåtande nr 2/1943, som av riksdagen i allt väsentligt godkänts, uttalas bl. a. följande:

»Såsom de sakkunniga uttalat måste kostnadsramen för den allmänna väghållningen så utformas att riksdagen genom att fastställa storleken av *olika anslag* kan utöva ett avgörande inflytande på utvecklingen inom olika områden av vägväsendet. Den i propositionen förordade uppdelningen å olika anslag av de för vägväsendet erforderliga medlen, vilken anknyter till nu gällande ordning, synes bereda riksdagen möjlighet härtill. För att säkerställa bygdevägnätets utveckling i tillfredsställande mån har föreslagits, att riksdagen beträffande anslaget till vägförbättringar — vilket nu disponeras så att, sedan erforderligt belopp avskilts för beläggningsarbeten, återstoden fördelas mellan länen för förbättringsarbeten — skall bestämma, huru stor del av denna återstod, som skall utgå till förbättringsarbeten på bygdevägar. Samma syfte synes utskottet kunna enklare och effektivare nås genom att hela anslaget uppdelas på tre särskilda anslag, nämligen ett för beläggningsarbeten, ett för förbättringsarbeten på huvudvägar och ett för förbättringsarbeten på bygdevägar.

Anslagen för vägbyggnadsändamål fördelas nu mellan länen i huvudsak av Kungl. Maj:t. Även efter förstatligandet synes det utskottet till fyllest, att riksdagen fastställer storleken av anslagen för olika arbeten samt överlåter åt Kungl. Maj:t och väg- och vattenbyggnadsstyrelsen att fördela de beviljade medlen i huvudsaklig överensstämmelse med fastställda flerårsplaner och arbetsprogram.»

Då vi i avsaknad av tillräckliga uppgifter icke ha tillfälle att här motionsvis göra den önskade fördelningen av ifrågavarande medel, vilja vi uttala en önskan, att vederbörande utskott med ledning av vad som tidigare förekommit och genom införskaffande av uppgifter om anslagsbehoven verkställer den nödvändiga, preciserade fördelning, som departementschefen nu sökt fullmakt att få företaga.

Med stöd av det anförda hemställas,

att riksdagen måtte bestämma preciserade belopp för de till vägunderhåll och vägbyggnader i sjätte huvudtiteln under punkterna 9, 10, 11, 12, 23 och 24 föreslagna reservationsanslagen och att denna princip även i framtiden skall tillämpas.

Stockholm den 23 januari 1948.

Axel Mannerskantz.

Ragn. Bergh.
